

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
8-ilova

**OYOQ DEFORMATSIYALARI
NOZOLOGİYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT
KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

"KELISHILGAN"
RITOATM direktori
M.E. Irismetov

» _____ 2025 yil

**«OYOQ DEFORMATSIYALARI» NOZOLOGIYASI BO'YICHA
MILLIY KLINIK STANDARTLAR**

TOSHKENT 2025

« OYOQ DEFORMATSIYALARI »

NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

XKT-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassislar	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassislar	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
<p>Q68.3/ LB96.0</p> <p>Q68.4/ LB96.1</p> <p>Q68.5/ LB96.Z</p> <p>Q74.1</p> <p>M21.0/ FA31.0</p> <p>M21.1/ FA31.1</p>	<p>Sonning tug'ma deformatsiyasi</p> <p>Katta va kichik boldir suyaklarini tug'ma deformatsiyasi</p> <p>Oyoq uzun suyaklarining tug'ma aniqlanmagan deformatsiyasi</p> <p>Tizza bo'g'imlari tug'ma anomaliyasi.</p> <p>Oyoqning valgusli deformatsiyasi, boshqa joyda tasniflanmagan.</p> <p>Oyoqning varusli deformatsiyasi, boshqa joyda tasniflanmagan.</p>	<p>Oilaviy shifokor</p> <p>Ortoped</p>	<p>Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar</p> <p>Qo'shimcha kasalliklari mavjud bo'lganda kasallik turiga qarab ko'rsatma bo'yicha</p>	<p>Ortoped</p>	<p>Anesteziolog</p> <p>Pediatr</p> <p>Terapevt</p>

OYOQ DEFORMATSIYALARI NOZOLOGIYASI BO'YICHA TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA VA DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni (har bir davolangan holat uchun)	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Mutaxassis (shifokor) maslahati Asosiy:	Tibbiy ko'rik Shikoyatlari: son va boldirlarning egriligiga. Anamnezda - tug'ilishdan egrilik (tug'ma anomaliyalar), yurish boshlanganidan keyin (raxitik, travma, osteomielitdan keyin). Ob'ektiv tekshiruv - oyoqlarning varus, valgus yoki kombinatsiyalangan deformatsiyalari. Ortopedga yo'llash	Oilaviy shifokor	Ortoped	Ortoped	Ortoped	Ortoped	1 marta	
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	Anesteziolog ko'rigi Pediatr ko'rigi Terapevt ko'rigi				+	+	1 marta	
Izoh: operativ davolanishga tayyorgarlik davrida o'tkaziladi								
Laborator tekshiruvlar Asosiy:	Qonda vitamin D miqdori		+	+	+	+	1 marta	
Izoh: Qonda D vitamini darajasini vitaminning yetarli dozalarini belgilash uchun aniqlanadi.								
Laborator tekshiruvlar	Qonda kaltsiy, fosfor va ishqoriy fosfataza(ko'rsatma bo'yicha)		+	+	+	+	1 marta	

Qo'shimcha:	Siydikning umumiy tahlili		+	+	+	+	1 marta	
Izoh: kattalarda va konservativ davo samaradorligi past bo'lgan bolalarda qon zardobida kaltsiy, fosfor va ishqoriy fosfataza va D vitamini miqdorini aniqlanadi. Paxitsimon kasalliklarga shubha bo'lganda siydik tahlili giperfosfaturiyani aniqlash uchun o'tkaziladi. Laborator tekshiruvlarni tor doiradagi mutaxassis maslahatiga ko'ra yoki davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganda takroriy o'tkazilishi mumkin.								
Instrumental tekshiruvlar Asosiy:	1. Rentgenografiya	-	+	+	+	+	1 marta	
	2. Rentgenografiya SLOT	-	-	-	+	+	1 marta	
Izoh: suyak strukturasi va deformatsiya darajasini aniqlash uchun o'tkaziladi.								
Instrumental tekshiruvlar Qo'shimcha:	MSKT				+	+	1 marta	
	ENMG				+	+	1 marta	
Izoh: MSKT – rentgen suratida suyak strukturasi o'zgarishlar aniqlanganda va operativ davolashga tayyorgarlik davrida o'tkaziladi ENMG – klinik ko'rikda nevrogen o'zgarishlar mavjud bo'lsa. Laborator tekshiruvlarni tor doiradagi mutaxassis maslahatiga ko'ra yoki davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganda takroriy o'tkazilishi mumkin.								
*STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA: konservativ davoning samarasizligi, oyoqlar shakli va funksiyasining jarrohlik yo'li bilan tuzatishni talab qiladigan buzilishi.								

DAVOLASH TADBIRLARI

Medikamentoz davo

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davolar)		Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
1. Vitamin D	yo'riqnoma bo'yicha	+	+				yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
2. Kaltsiy preparatlari	yo'riqnoma bo'yicha	+	+				yo'riqnoma	yo'riqnoma

							bo'yicha	bo'yicha
Izoh: Bolalarda raxit o'tkir bosqichlarida, kattalarda qonda vitamin D miqdori pastligida ambulator sharoitda qo'llaniladi. Dorilar dozirovkasi bemorning yoshi, vazni, komorbid holatiga qarab D vitamini defitsitini davolashning mavjud standartlariga muvofiq belgilanadi.								
Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davolar)		Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Polivitamin	yo'riqnoma bo'yicha	+	+	-	-	-	yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
Izoh:Poligipovitaminov belgilari bo'lsa ambulator sharoitda qo'llaniladi.								

REJALI JARROHLIK AMALIYOTI

Davolash tadbirlari (operativ davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
		Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1. Distraksion epifizioliiz va metafizeoliz (bolalar)		qo'llanilmaydi	qo'llanilmaydi	qo'llanilmaydi		-
2. Vaqtinchalik gemiepifiziodez (bolalar)					Davolanmagan yoki konservativ davolash natija bermagan 6 yoshdan katta bemorlar	- Davolanmagan yoki konservativ davolash natija bermagan 6 yoshdan katta bemorlar - Retsidiv va asoratlangan xolatlar
3. Suyaklarni korrektsiyalovchi osteotomiyalar (katta yoshdagi bemorlar)		qo'llanilmaydi	qo'llanilmaydi	qo'llanilmaydi	Davolanmagan va kech murojaat	-Davolanmagan va kech

				qilgan 15 yoshdan katta bemorlar	murojaat qilgan 15 yoshdan katta bemorlar - Retsidiv va asoratlangan xolatlar
--	--	--	--	----------------------------------	---

Izoh: Distraksion epifizioliz va metafizeoliz va vaqtinchalik gemiepifiziodez davolanmagan yoki konservativ davolash natija bermagan 6 yoshdan katta bolalarda o'tkaziladi.

Suyaklarni korrektsiyalovchi osteotomiyalar davolanmagan va kech murojaat qilgan 15 yoshdan katta bemorlarda, retsidiv va asoratlangan xolatlarda o'tkaziladi.

PARHEZ STOLI/DIETA

Ovqatlanish tartibi	Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
Parhez stoli va uning davomiyligi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
15 – stol (go`dak bolalar bundan mustasno)	+	+	+	+	+

DISPANSERIZATSIYA

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Statsionardan keyingi kuzatuv	+	+	1 marta	1 yil
	2. Dispanser nazorati	+	+	1 marta	Holati yaxshilanguncha

Izoh:

Laborator tekshiruvlar	Qondagi vitamin D miqdorini aniqlash		+	1 marta	
------------------------	--------------------------------------	--	---	---------	--

Izoh: Davolashdan oldin qonda vitamin D miqdori kamligi aniqlangan bo'lsa kuzatuv davrida qayta o'tkazilishi mumkin.

Instrumental tekshiruvlar	Rentgenografiya		+	1	
---------------------------	-----------------	--	---	---	--

Izoh: davolash natijasini nazorati uchun o'tkaziladi.

BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Stasionardan keyingi kuzatuv	+	+	1 marta	1 yil
	2. Dispanser nazorati	+	+	1 marta	1 yil
				

Izoh:

Laborator tekshiruvlar	Qonda vitamin D miqdori (ko'rsatma bo'yicha)	+		1 marta	1 yil
------------------------	--	---	--	---------	-------

Izoh: Qonda D vitamini darajasi yosh bolalarda D vitamini standart profilaktikasining past samaradorligida, kattalarda oyoq deformatsiyasini davolash davrida vitaminning yetarli dozalarini belgilash uchun aniqlanadi.

Instrumental tekshiruvlar					

Izoh: Profilaktika uchun qo'llanilmaydi

Profilaktika usullar	1. Birlamchi profilaktika (ortopedik tartibga rioya qilish)	+	+	1	1 yil
	2. Ikkilamchi profilaktika (kasallikni o'z vaqtida aniqlash va erta muddatlarda konservativ davolash)	+	+	1	1 yil
	3. Uchlamchi profilaktika (Oyoqlar qiyshiqligi qaytalanishini oldini olishda konservativ davolash mobaynida)	+	+	1	1 yil

	korrektisyalovchi ortopedik shinalarni muntazam taqish)				
	Skrining (1 yoshdan so`ng pediater, ortopedlar tomonidan ko`rikdan o`tkazish)			1	1 yil
Izoh: Profilaktik chora-tadbirlar oilaviy shifokor va ortoped-travmatolog shifokorlari tomonidan amalga oshiriladi.					
Profilaktika tadbirlari (medikamentoz)					
Profilaktik fito/dori vositalarining (xalqaro patentlanmagan) nomi	Profilaktik fito/dori vositalari dozirovkasi va qo`llanilishi	Uy sharoitida	OSHP/OP/ KTMP	O`rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
1. Vitamin D	yo`riqnoma bo`yicha	+	+	yo`riqnoma bo`yicha	yo`riqnoma bo`yicha
2. Kaltsiy preparatlari	yo`riqnoma bo`yicha	+	+	yo`riqnoma bo`yicha	yo`riqnoma bo`yicha
...					
Izoh: Profilaktik chora-tadbirlar oilaviy shifokor va ortoped-travmatolog shifokorlari tomonidan amalga oshiriladi. Raxit profilaktikasi pediater tomonidan mavjud profilaktika standartlariga muvofiq o`tkaziladi.					

REABILITATSIYA

Reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Konservativ davolash	Massaj	-	+	-	Har 3 oyda 1 marta	1 yil
	Fizioterapiya (gidroterapiya muolajalari, parafin applikasiyalari, oyoq mushaklarini elektrstimulyatsiyasi)	-	+	-	Har 3 oyda 1 marta	1 yil
	DJT	+	+	-	muntazam	1 yil
	Korrektisyalovchi ortopedik shinalarni muntazam taqish	+	+		muntazam	Korrektisya bo`lgunga qadar
Operativ davolash	Distraktsion epifizioliz va metafizeoliz va vaqtinchalik gemiepifiziodez			+	1	1 yil

	Suyaklarni korrektsiyalovchi osteotomiyalar			+	1	1 yil
Izoh: Reabilitatsiya chora-tadbirlari har bir bemorga individual, kasallik bosqichi va kelib chiqqan asoratlar turiga qarab tavsiya etiladi						
Laborator tekshiruvlar	1. Qonda D vitamini tahlili					
Izoh: Izoh: Yosh bolalarda standart D vitamini terapiyasining past samaradorligida vitaminning yetarli dozalarini belgilash uchun qonda D vitamini darajasi aniqlanadi.						
Instrumental tekshiruvlar	1. Rentgenografiya		+	+	1 marta	1 yil
Izoh: deformatsiya darajasini aniqlash va davolash natijasini nazorati uchun uchun qo'llaniladi.						
Reabilitatsion usullar	1. Fizioterapiya(gidroterapiya muolajalari, parafin applikasiyalari, oyoq mushaklarini elektrstimulyasiyasi)	-	+	-	har 3 oyda 1 marta	1 yil
	2. Massaj	-	+	-	har 3 oyda 1 marta	1 yil
	3. DJT	+	+	+	muntazam	1 yil
	4. Korrektsiyalovchi ortopedik shinalarni muntazam taqish	+	+	-	muntazam	1 yil
Izoh: Asosiy nazorat qiluvchi shifokorlar – oilaviy shifokor va ortoped, ko'rsatmaga muvofiq – fizioterapevt jalb qilinadi.						
Davolash tadbirlari (medikamentoz davo)		Uy sharoitida	OSHP/OP/ KTMP	Statsionar sharoitida	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi					
1. Vitamin D	yo'riqnoma bo'yicha	+	+	-	yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
2. Kaltsiy preparatlari	yo'riqnoma bo'yicha	+	+	-	yo'riqnoma bo'yicha	yo'riqnoma bo'yicha
...						
Izoh: Bolalarda raxit o'tkir bosqichlarida, kattalarda qonda vitamin D miqdori pastligida ambulator sharoitda qo'llaniladi. Dorilar dozirovkasi						

bemorning yoshi, vazni, komorbid holatiga qarab D vitamini defitsitini davolashning mavjud standartlariga muvofiq belgilanadi.